

Sygn. akt VIII Gz 52/18

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:SSO Agnieszka Górską (spr.)

Sędziowie:SO Agnieszka Woźniak

SO Natalia Pawłowska – Grzelczak

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2018 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa M. S., J. J.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 25 września 2017 r. w sprawie XI GNc 1960/17

postanawia:

1. oddalić zażalenie,
2. zasądzić od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 150 zł (stu pięćdziesięciu złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Natalia Pawłowska – Grzelczak Agnieszka Górską Agnieszka Woźniak

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 września 2017 r. w sprawie XI GNc 1960/17 Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie w punkcie 1 uchylił nakaz zapłaty wydany w dniu 18 września 2017 r. przez Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie w postępowaniu nakazowym w części, tj. ponad kwotę 34.393,42 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwot: 774,68 zł od dnia 16 marca 2017r. do dnia zapłaty; 7.792,17 zł od dnia 16 kwietnia 2017r. do dnia zapłaty; 353,06 zł od dnia 20 kwietnia 2017r. do dnia zapłaty; 265,68 zł od dnia 20 kwietnia 2017r. do dnia zapłaty; 1.642,82 zł od dnia 20 kwietnia 2017r. do dnia zapłaty; 1.151,29 zł od dnia 20 kwietnia 2017r. do dnia zapłaty; 1.186,53 zł od dnia 22 kwietnia 2017r. do dnia zapłaty; 2.013,52 zł od dnia 24 kwietnia 2017r. do dnia zapłaty; 2.296,72 zł od dnia 24 kwietnia 2017r. do dnia zapłaty; 231,95 zł od dnia 29 kwietnia 2017r. do dnia zapłaty; 1.739,20 zł od dnia 29 kwietnia 2017r. do dnia zapłaty; 5.977,62 zł od dnia 05 maja 2017r. do dnia zapłaty; 6.049,76 zł od dnia 05 maja 2017r. do dnia zapłaty; 2.658,58 zł od dnia 11 maja 2017r. do dnia zapłaty; 259,84 zł od dnia 16 kwietnia 2017r. do dnia zapłaty; w punkcie 2 umorzył postępowanie w zakresie w jakim nakaz zapłaty został uchylony w pkt 1; w punkcie 3 uchylił postanowienie o kosztach postępowania zawarte w nakazie zapłaty postępowaniu nakazowym z dnia 18 września 2017r. i zasądził od pozwanej na rzecz powodów kwotę 4.047 zł (cztery tysiące czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu; w punkcie 4 nakazał zwrócić powodom M. S.,

J. J. od Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie część opłaty od pozwu, tj. kwotę 252 zł (dwieście pięćdziesiąt dwa złote).

W uzasadnieniu wskazał, że powodowie wystąpili przeciwko pozwanej o zapłatę kwoty 54.393,42 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych oraz o zwrot kosztów postępowania. Sąd Rejonowy w dniu 18 września 2017 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym. Sąd ten zaznaczył, że przed wysłaniem nakazu zapłaty powodowie ograniczyli powództwo do kwoty 34.393,42 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dat i kwot szczegółowo wskazanymi w pozwie, albowiem pozwana w dniu 14 września 2017 r. uiściła na ich rzecz kwotę 20.000 zł. Powodowie wnieśli zarazem o zasądzenie kosztów postępowania właściwych dla pierwotnej wartości przedmiotu sporu. Uznając cofnięcie pozwu w żądanym zakresie za dopuszczalne, Sąd Rejonowy jednocześnie stwierdził, że przyczyna cofnięcia zaistniała po wytoczeniu powództwa, a zatem zasadnym było obciążenie pozwanej pozostałymi kosztami procesu. Nadto Sąd Rejonowy orzekł o zwrocie części opłaty z uwagi na ograniczenie powództwa.

Pozwana złożyła zażalenie na punkt 3 powyższego rozstrzygnięcia wnosząc o obciążenie powodów kosztami procesu, ewentualnie o odstąpienie od obciążania pozwanej tymi kosztami. Podkreśliła, że w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty zwróciła się z prośbą o rozłożenie zaległości na raty, proponując termin płatności poszczególnych rat, zaś powodowie nie odnieśli się do korespondencji, lecz wnieśli pozew. Skoro zaś pozwana od początku uznawała dług i zamierzała go spłacić, powodowie nie mieli podstaw do wytoczenia powództwa. W piśmie z dnia 24 listopada 2017 r. pozwana uzupełniła argumentację podniesioną w zażaleniu wskazując, że zastosowanie w sprawie winny znajdować przepisy art. 101 k.p.c., ewentualnie art. 102 k.p.c.

W odpowiedzi na zażalenie powodowie wnieśli o jego oddalenie oraz zasądzenie solidarnie na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym. Podnieśli, że odpowiedź na wezwanie do zapłaty i uznanie roszczenia nie stanowiło przeszkody procesowej do wytoczenia powództwa, ani też gwarancji, iż zapłata nastąpi. Istotna jest okoliczność, że wcześniejsze zapewnienia nie zostały dotrzymane. Powodowie podkreślili, że wyraźnie zakreślili termin do spłaty zadłużenia, wskazując, że brak płatności spowoduje skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego. Zatem to działania powodów polegające na zaangażowaniu pełnomocnika i skierowaniu sprawy na drogę postępowania sądowego sprawiło, że pozwana przystąpiła do spłaty zadłużenia, albowiem do tego momentu byli oni właściwie ignorowani.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się niezasadne.

Zarzuty wyartykułowane w zażaleniu sprowadzają się do twierdzenia, iż pozwana nie jest stroną przegrywającą proces ponieważ pozew częściowo cofnięto z uwagi na spłatę części zadłużenia jeszcze przed wydaniem nakazu zapłaty, a zatem pozwany nie dał powodu do wytoczenia powództwa, co w jego ocenie prowadzi do wniosku, że nie powinien on zostać obciążony obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz powódki.

W kontekście powyższego przypomnieć należy, że co do zasady strona cofająca pozew jest uznawana za przegrywającą sprawę, co rodzi obowiązek zwrotu przez nią kosztów procesu poniesionych przez przeciwnika. Odstępstwem od tej zasady jest jedynie sytuacja, w której cofnięcie pozwu następuje na skutek zaspokojenia w toku sprawy roszczenia powoda, jeżeli wystąpienie z pozwem było niezbędnym do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony.

W ocenie Sądu, w świetle okoliczności faktycznych należy się zgodzić ze stroną powodową co do tego, że pozwana dała powód do wytoczenia powództwa. W tym zakresie wskazać można na stanowisko Sądu Apelacyjnego w Białymstoku zawarte w postanowieniu z 30 listopada 1995 r. (I ACz 366/95, OSA 1996/7-8/34), zgodnie z którym jeżeli pozwany, pomimo wcześniejszych wezwań go do spełnienia świadczenia, spełnia je dopiero po wytoczeniu powództwa, to z reguły uznać należy, że dał on w ten sposób powód do wytoczenia sprawy i powinien ponieść jej koszty także w przypadku umorzenia postępowania na skutek cofnięcia pozwu. W niniejszej sprawie, jakkolwiek do dnia wydania nakazu zapłaty (18 września 2017 r.) pozwana nie miała wiedzy o wszczętym przeciwko niej postępowaniu o zapłatę,

to nie można zapominać, że powodowie wzywali ją w dniu 14 lipca 2017 r. do zapłaty. Przy tym nie sposób pomijać, że najstarsza z wystawionych faktur była w tym dniu przeterminowana o 120 dni, zaś najpóźniej wystawiona – o 64 dni. W tej sytuacji nie sposób przyjąć, że odpowiedź pozwanej na wezwanie do zapłaty, w której proponowała ona rozważenie rozłożenia zaległości na raty, dawała powodom jakiegokolwiek podstawy do uznania, że dług zostanie spłacony w terminie. Tym bardziej w sytuacji gdy pismo z propozycją zostało sporządzone 27 lipca 2017 r., a więc już po upływie terminu, który powodowie wyznaczyli na uregulowanie zobowiązania (do 21 lipca 2017 r.).

Z powyższych przyczyn, w niniejszej sprawie zastosowanie znajduje ogólny przepis art. 98 § 1 k.p.c. statuujący ogólną zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy, zgodnie z którą strona przegrywająca proces obowiązuje jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zaspokojenie bowiem przez pozwanego roszczenia powoda po wytoczeniu powództwa jest równoznaczne z przegraniem sprawy przez pozwanego (por. uzasadnienie uchwały SN z dnia 9 czerwca 2017 r., III CZP 118/16, LEX nr 2302762). W wyniku powyższego strona powodowa osiąga rezultat, do którego przez wytoczenie procesu zmierzała, chociaż przedmiot sporu co do istoty sprawy przestał istnieć (w niniejszej sprawie częściowo).

Wbrew wnioskowi skarżącej, nie było możliwe zastosowanie w okolicznościach faktycznych sprawy art. 101 k.p.c. Dla jego zastosowania muszą zostać spełnione kumulatywnie przesłanki w nim wymienione, a mianowicie brak dania przez pozwanego powodu do wytoczenia sprawy oraz uznanie przy pierwszej czynności procesowej żądania pozwu. W świetle doktryny i orzecznictwa, pozwany nie daje powodu do wytoczenia powództwa, jeżeli jego stosunek wobec roszczenia powoda, oceniony zgodnie z doświadczeniem życiowym usprawiedliwia wniosek, że powód uzyskałby zaspokojenie swego roszczenia bez wytoczenia powództwa (zob. orzeczenie SN z dnia 18 kwietnia 1961 r., 4 CZ 23/61, OSN 1962, nr 5, poz. 121). Jednakże, jak już wyżej wskazano, postawa pozwanej nie dawała podstaw do wniosku, że świadczenie zostanie dobrowolnie spełnione w całości, albowiem pozwana miała świadomość znacznego przekroczenia ustalonych pierwotnie terminów, a także zostało jej doręczone wezwanie do zapłaty z wyraźnie określoną datą zapłaty zaległości. Niemniej, ta nie dopełniła swoich obowiązków względem powodów w tym terminie nawet w części, co w konsekwencji uzasadniało wystąpienie przez nich na drogę sądową w celu realizacji swoich praw. Nie zasługuje jednocześnie na aprobatę stanowisko prezentowane przez pozwaną, jakoby dobrowolna zapłata części roszczenia powodów przed wydaniem nakazu zapłaty stanowiła szczególną okoliczność w rozumieniu art. 102 k.p.c. Pozwana bowiem dostatecznie długo zwlekała ze spełnieniem świadczeń i także jej postawa w odniesieniu do wystosowanego wezwania do zapłaty wskazywała, że powodowie mieli uzasadnione podstawy do wystąpienia z powództwem w celu dochodzenia praw na drodze.

Z powyższych przyczyn Sąd Rejonowy prawidłowo rozstrzygnął orzekając obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz powodów, albowiem ich poniesienie było konieczne w celu uzyskania zapłaty za sprzedany towar.

W tym stanie rzeczy, Sąd na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzekł jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego, które powódka wygrała w całości, oparto na treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99, art. 108 § 1 k.p.c. przy zastosowaniu § 10 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

Natalia Pawłowska – Grzelczak Agnieszka Górską Agnieszka Woźniak

(...)

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)